

فارسی و نگارش (۲)

۱-

(الهام مومری)

مرهم: هر دارویی که روی زخم گذارند، التیامبخش / روحانی: منسوب به روح، معنوی، ملکوتی / منکر: انکارکننده / بیعت: پیمان، عهد

(فارسی ۲، لغت، واژه‌نامه)

۲-

(الهام مومری)

مشک: انبان، خیک، پوست گوسفندی که آن را درست و یکجا کنده باشند و در آن ماست و آب نکه دارند. رستن: رها شدن، نجات یافتن

(فارسی ۲، لغت، واژه‌نامه)

۳-

(الهام مومری)

املای صحیح کلمه «خطرکنندگان» است.

(فارسی ۲، املا، صفحه ۸۸)

۴-

(مریم شمیرانی)

املای صحیح کلمه «قالب» است.

(فارسی ۲، املا، صفحه ۹۵)

۵-

(عبدالحمید رزاقی)

«دیده بینا» که «بینا» صفت بیانی فاعلی است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: در این بیت اصلاً ترکیب وصفی وجود ندارد.

گزینه «۲»: «خوش‌ترین» صفت عالی و «اول» صفت شمارشی است.

گزینه «۴»: «اول» صفت شمارشی است.

(فارسی ۲، زبان فارسی، صفحه ۹۴)

۶-

(مریم شمیرانی)

خاکساری: مفعول

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: نامدار شود (مسند)

گزینه «۲»: سینۀ بی‌کینۀ ما (مضاف‌البه)

گزینه «۴»: زخم (را) به مسلمان نمودیم (مفعول)

(فارسی ۲، زبان فارسی، مشابه صفحه ۸۹)

۷-

(عبدالحمید رزاقی)

صفت فاعلی: گوینده، زیبا، گریان، آموزگار، رها (۵)

صفت لیاقت: خوردنی، پوشیدنی، دیدنی (۳)

صفت نسبی: ایرانی، جسمانی، کودکانه، سیمینه، بچگانه (۵)

صفت مفعولی: برگزیده

واژه‌هایی که صفت نیستند: دیوان، سیما

(فارسی ۲، زبان فارسی، صفحه ۹۴)

۸-

(مریم شمیرانی)

«ژنده پیلان بسته»: صفت مفعولی

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: میان‌ها تنگ بسته‌اند ← فعل

گزینه «۲»: یوسف به بندگی تو بر میان کمر بسته [است]. ← فعل

گزینه «۴»: [او] بسته جاوید بماند (شد) ... ← مسند

(فارسی ۲، زبان فارسی، صفحه ۹۴)

۹-

(سیدمحمدرعلی مرتضوی)

خیام، عطار، باباافضل، مولوی سرایندگان نامدار رباعی‌اند.

(فارسی ۲، تاریخ ادبیات، صفحه ۸۹)

۱۰-

(ابراهیم رضایی مقدم - لاهیجان)

ج: اغراق: شکفتن گل زمینی تا آسمان / ب: کنایه: «خون خوردن» و «شکفتن

دهان» / الف: جناس ناهمسان: دست و دوست / د: استعاره: سروی که بر یک پا

ایستاده است.

(فارسی ۲، آرایه، ترکیبی)

۱۱-

(ممدرشا زرسنج - شیراز)

بیت «الف»: سروبالا یعنی کسی که قدش مانند سرو است. / بیت «ب»: «به زنده کردن مرده از سوی حضرت عیسی (ع) اشاره شده است.» / تلمیح / بیت «د»: «آفتاب» اول به معنی خورشید و «آفتاب» دوم، استعاره از «محبوب» است: بنابراین جناس محسوب می‌گردد.

بیت «ج»: حسن تعلیل ندارد.

(فارسی ۲، آرایه، ترکیبی)

۱۲-

(ابراهیم رضایی مقرر - لاهیجان)

تضاد: خاک (دنیا)، فلک / جناس: «خون و خون» / تشخیص و استعاره: خجلت فلک / اغراق: تنها چیزی که در خاک است، خون است.

(فارسی ۲، آرایه، ترکیبی)

۱۳-

(کاتظم کاطمی)

مفهوم ابیات مرتبط: گذشتن از هستی خود و ترک تعلقات، موجب وصال و پیوستن به محبوب ازلی می‌شود.

مفهوم بیت گزینۀ «۱»: تواضع و خاکساری موجب وصال می‌شود.

(فارسی ۲، مفهوم، مشابه صفحه ۸۸)

۱۴-

(مرتضی منشاری - اردبیل)

در هر دو بیت صورت سؤال و گزینۀ «۳»، به ظهور امام زمان (عج) اشاره شده است. مفهوم گزینۀ‌های «۱ و ۲»، بیانگر شوق و اشتیاق برای دیدن امام زمان (عج) است و در گزینۀ «۴» آمده است: «در هر قدم طلب او، به خود مشغولم.»

(فارسی ۲، مفهوم، صفحه ۹۷)

۱۵-

(کاتظم کاطمی)

مفهوم بیت صورت سؤال: بی‌ثمری موجب شرمساری است. (نکوهش بی‌ثمری) مفهوم بیت گزینۀ «۲»: حاصل و ثمرۀ زندگی چیزی جز حسرت و پشیمانی و افسوس خوردن نیست.

مفهوم مقابل بیت صورت سؤال در ابیات گزینۀ‌های «۱، ۳ و ۴»: ستایش بی‌ثمری

(فارسی ۲، مفهوم، صفحه ۸۹)

۱۶-

(مرتضی منشاری - اردبیل)

مفهوم بیت صورت سؤال بیانگر جانبازی و شهادت عاشقانه شهیدان است که از گزینۀ‌های «۱، ۳ و ۴» نیز همین مفهوم دریافت می‌شود. در گزینۀ «۲» به شور و هیجان رزمندگان عاشق و وقوع اتفاقی تازه اشاره شده است.

(فارسی ۲، مفهوم، صفحه ۹۲)

۱۷-

(سیدجمال طباطبایی نژاد)

در گزینۀ‌های «۱، ۲ و ۳» عاشق محرم اسرار محبوب معرفی شده است، ولی در گزینۀ «۴» این رازداری عارفانه مشهود نیست.

(فارسی ۲، مفهوم، صفحه ۹۶)

۱۸-

(مفسن اصغری)

مفهوم مشترک بیت صورت سؤال و بیت گزینۀ «۴»: توصیه به سکوت و خاموشی در راه عشق است.

(فارسی ۲، مفهوم، صفحه ۹۳)

۱۹-

(الهام ممدری)

مفهوم بیت صورت سؤال چنین است: «شهیدان راه حق از همه تعلقات و وابستگی‌های دنیوی رها شده بودند.» اما بیت گزینۀ «۲» می‌گوید: «هوای نفس تو بر تو غالب شده و جهل وجودت را فراگرفته است و دلت را سیاهی کفر تصرف کرده است.»

تشریح گزینۀ‌های دیگر:

گزینۀ «۱»: نابودی نفس در نزد سالکان حقیقی کاری کوچک است.

گزینۀ «۳»: توجه به نفس خلاف نظر عالمان است همان‌طور که کودک خرما دوست دارد اما طبیب مانع خوردن آن می‌شود.

گزینۀ «۴»: برو عقل و خردت را نابود کن و نفس را از بین ببر.

(فارسی ۲، مفهوم، صفحه ۸۸)

۲۰-

(سیدمهدعلی مرتضوی)

مفهوم بیت صورت سؤال و بیت گزینۀ «۱»، پذیرش بلا و خطر در راه عشق است.

تشریح گزینۀ‌های دیگر:

گزینۀ «۲»: گشت و گذار در گلزار برای عاشق آزاردهنده است زیرا که هر شاخه گل موجب اذیت او می‌گردد.

گزینۀ «۳»: سعدی! تو مرد عشق نیستی چون نه نیروی گریختن داری و نه طاقت صبر کردن.

گزینۀ «۴»: عشق معشوق است که مانند تیری بر جان عاشق فرود می‌آید.

(فارسی ۲، مفهوم، صفحه ۹۶)

عربی زبان قرآن (۳)

۲۱-

(رثا معصومی، ترجمه، صفحه‌ی ۴۷)

«علینا أن نَعْلَمَ»: ما باید بدانیم، بر ماست که بدانیم / «تبادل المفردات»: تبادل واژگان / «بین اللغات»: بین زبان‌ها / «فی العالم»: در جهان / «أمرٌ طَبِيعِيٌّ»: امری (یک امر) طبیعی / «یجعلها غَنِيَّةً»: آن‌ها را غنی می‌کند / «فی الأسلوب»: در اسلوب

۲۲-

(سعیر یعفری، ترجمه، ترکیبی)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۲»: «این» اضافی است. / «الذَّهَبِيَّةُ»: طلایی / «أن تسترجعی»: پس بگیری
گزینه‌ی «۳»: «قد نُقِلْتُ إلى متجرنا بضائع»: کالاهایی به مغازه‌مان منتقل شده است
گزینه‌ی «۴»: «الله»: خدا / «یجعل»: قرار می‌دهد

۲۳-

(سعیر یعفری، ترجمه، ترکیبی)

«تَقَرَّبَ»: نزدیک می‌گرداند / «قَرِيْبَةً»: نکره است و باید به صورت «روستایی» ترجمه شود. (دو خط)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»: «خطایی در ترجمه نیامده است.
گزینه‌ی «۲»: «قد سَجَلْتُ»: ثبت کرده است (یک خط)
گزینه‌ی «۴»: «لن تتالا»: دست نخواهید یافت (یک خط)

۲۴-

(علی‌اکبر ایمان‌پرور، مفهوم، صفحه‌ی ۵۲)

عبارت «بادها جریان دارند به آن (سمتی) که کشتی‌ها نمی‌خواهند» با بیت «بَرَدَ كَشْتِي أَنجَا كَهْ خَوَادِ خُدَا / وَ كَرَّ جَامَهْ بَر تِن دَرَكْ نَاخُدَا» تناسب مفهومی دارد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»: دانشمندی که از علمش بهره‌برده می‌شود بهتر از هزار عابد است. ←
بهترین مردم سودمندترین آن‌ها برای مردم است.

گزینه‌ی «۳»: «شاید چیزی را دوست ندارید درحالی‌که آن برایتان بهتر است. ←
گاهی از چیزی که برای ما خوشایند نیست سرانجام خوبی رقم می‌خورد و به سود ما می‌شود.

گزینه‌ی «۴»: از اخلاق نادان جواب دادن است قبل از این‌که بشنود. ← هرکس در جواب بشتابد، پس او از نادانان است.

۲۵-

(مریم آقایی، تعریب، ترکیبی)

پدر و مادر: «والدای» / به من اجازه می‌دهند: «يَسْمَحُ لِي» (در ابتدای جمله)،
«يَسْمَحَانِ لِي» (در وسط جمله) / که بروم: «أَنْ أَذْهَبَ» / با هم کلاسی‌هایم: «مع زَمَلَاتِي، مَعَ زَمِيلَاتِي» / به: «إِلَيَّ» / گردش علمی: «السَّفَرَةُ الْعِلْمِيَّةُ»

۲۶-

(درویشعلی ابراهیمی، لغت و اصطلاحات، ترکیبی)

ابریشم: رشته‌هایی است که کرمی خاص، آن‌ها را می‌سازد و از آن‌ها پارچه بافته می‌شود.

تشریح گزینه‌های دیگر:

در گزینه‌ی «۱»، «فقط» و در گزینه‌ی «۳» «گنج = آنچه در فارسی به آن طلا گفته می‌شود.» و در گزینه‌ی «۴» «در علوم ادبی» نادرست است.

۲۷-

(درویشعلی ابراهیمی، قواعد، صفحه‌های ۴۶ تا ۴۸ و ۵۴)

«سُبَّاحًا» مفعول برای فعل «يَجْذِبُ» است و به صورت منصوب می‌آید.

تشریح گزینه‌های دیگر:

در گزینه‌ی «۱»، «ازداد» و در گزینه‌ی «۲»، «نقلُ = فاعل» و در گزینه‌ی «۴»، «ینظون» درست‌اند.

۲۸-

(علی‌اکبر ایمان‌پرور، قواعد، صفحه‌ی ۴۹ و ۵۰)

اسم‌های «نوم - علم - خیر - صلاة - جهل»، همه در این عبارت نکره هستند.

۲۹-

(مبیر همایی، قواعد، صفحه‌ی ۴۹ و ۵۰)

در گزینه‌ی «۲»، «أَيَّ» و «بِلَادٍ» نکره‌اند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۱»: «حمیدٌ» اسم عَلَم و معرفه است. / «المزرعة» و «الكبيرة» نیز معرفه به آل هستند.

گزینه‌ی «۳»: همی اسم‌ها در این عبارت معرفه‌اند.

گزینه‌ی «۴»: همی اسم‌های این عبارت معرفه‌اند.

۳۰-

(مبیر همایی، قواعد و ترجمه، صفحه‌ی ۵۱)

در گزینه‌ی «۱»، «لَنْ» بر سر فعل مضارع، آینده‌ی منفی ایجاد می‌کند (لَنْ تَعْبُدَ: عبادت نخواهد کرد).

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه‌ی «۲»: «حَتَّى نَأْخُذَ» مضارع التزامی است.

گزینه‌ی «۳»: «أَنْ يَطْلُبُوا» مضارع التزامی است.

گزینه‌ی «۴»: «لَكِي تَتَعَبَدَ» مضارع التزامی است.

دین و زندگی (۲)

۳۱-

(مفهم رضایی، *احیای ارزش‌های راستین*، صفحه‌ی ۱۲۵ و ۱۲۶)
 حدیث سلسله‌الذهب در رسیدن امام رضا (ع) به نیشابور ایراد گردید و مقصود امام (ع) این بود که توحید تنها یک لفظ و شعار نیست، بلکه باید در زندگی اجتماعی ظاهر شود و تجلی توحید در زندگی اجتماعی با ولایت امام که همان ولایت خداست، میسر است. طرز بیان این حدیث به جهت توالی اسامی امامان، اقدام برای حفظ سخنان و سیره پیامبر (ص) را نشان می‌دهد.

۳۲-

(مفهم آقاصالح، *احیای ارزش‌های راستین*، صفحه‌ی ۱۲۷)
 امام سجاد (ع) در شرایط سخت بعد از قیام عاشورا با صبر و بردباری و هوشیاری، بار دیگر علاقه‌مندان به اهل بیت (ع) را گرد آورد و به تعلیم آنان پرداخت. دوران امام باقر (ع) به بعد، عصر شکل‌گیری و حضور اندیشه‌های گوناگون و مذاهب مختلف در جامعه بود به گونه‌ای که حتی منکران خدا به ترویج افکار خود می‌پرداختند. در این شرایط، ائمه اطهار (ع) به تربیت افراد متخصص در زمینه‌های اعتقادی، علمی و فقهی اقدام کردند که سرآمد دانشمندان خود شدند.
توضیح نکات درسی:

تربیت افرادی که در زمینه‌های مختلف (از جمله جهاد و مبارزه) در پایه‌گذاری فرهنگ اسلامی نقش برجسته‌ای داشتند اقدام امیرالمؤمنین (ع) در راستای تربیت شخصیت‌های اسلامی بود. اما در شرایط امام باقر (ع) به بعد، به دلیل شکل‌گیری و حضور اندیشه‌های گوناگون و مذاهب مختلف، ائمه اطهار (ع) افراد متخصص در زمینه‌های اعتقادی، علمی و فقهی (نه متخصص در مبارزه و جهاد) تربیت می‌کردند.

۳۳-

(سید هاری سرکشیک‌زاده، *احیای ارزش‌های راستین*، صفحه‌ی ۱۲۳)
 امیرالمؤمنین علی (ع) پس از پیش‌بینی اوضاع پس از خود فرمودند: «در آن شرایط، در صورتی می‌توانید راه رستگاری را تشخیص دهید که ابتدا پشت‌کنندگان به صراط مستقیم را شناسایی کنید...»
 آن‌گاه امیرالمؤمنین (ع)، راه‌حل نهایی را بیان می‌کند و می‌فرماید: «پس همه این‌ها را از اهلش طلب کنید. آنان‌اند که نظر دادن و حکم کردنشان، نشان دهنده دانش آن‌هاست، و هرگز با دین مخالفت نمی‌کنند و در دین اختلاف ندارند.»

۳۴-

(فاطمه‌سارات فلیل‌پور سیری، *احیای ارزش‌های راستین*، صفحه‌ی ۱۲۶ و ۱۲۷)
 کتب اربعه عبارتند از: کافی، من لایحضره الفقیه، تهذیب و استبصار. عبدالله بن عباس به عنوان یکی از مفسران قرآن کریم نام برده شده است.

۳۵-

(سید هاری سرکشیک‌زاده، *احیای ارزش‌های راستین*، صفحه‌ی ۱۲۶)
 ائمه اطهار (ع) با تکیه بر علم الهی خود، با حضور سازنده و فعال، درباره همه مسائل مختلف در زمینه‌های گوناگون اظهار نظر می‌کردند و مسلمانان را از معارف خود بهره‌مند می‌ساختند. ثمره این حضور سازنده، فراهم آمدن کتاب‌های بزرگ همچون نهج‌البلاغه و صحیفه سجادیه در حدیث و سیره ائمه اطهار (ع) در کنار سیره پیامبر و قرآن کریم است.

۳۶-

(مفهم آقاصالح، *احیای ارزش‌های راستین*، صفحه‌ی ۱۲۵)
 امیرالمؤمنین (ع) و حضرت فاطمه (س) به ممنوعیت نوشتن سخنان رسول خدا (ص) توجه نکردند و سخنان پیامبر را به فرزندان و یاران خود آموختند و از آنان خواستند که این آموخته‌ها را به نسل‌های بعدی منتقل کنند.
 حدیث سلسله‌الذهب: «کَلِمَةٌ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ حِصْنِي فَمَنْ دَخَلَ حِصْنِي آمِنَ مِنْ عَذَابِي: کَلِمَةٌ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ قَلْعَةٌ مُحْكَمَةٌ مِنْ أَسْتِ، هَرَّ كَسِبَ بِهَا مِنْ قَلْعَةٍ مُحْكَمَةٍ مِنْ وَرْدِ شَوْءٍ، مِنْ عَذَابِ مَنْ دَخَلَ حِصْنِي آمِنَ مِنْ عَذَابِي: کَلِمَةٌ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ قَلْعَةٌ مُحْكَمَةٌ مِنْ أَسْتِ»
 امام است»

۳۷-

(فاطمه‌سارات فلیل‌پور سیری، *جهاد در راستای ولایت ظاهری*، صفحه‌ی ۱۳۶ و ۱۳۷)
 اقدام امام صادق (ع) در روز عرفه مبنی بر اینکه به‌طور علنی خود را امام و جانشین ائمه قبل از خود اعلام کردند، مربوط به معرفی خویش به عنوان امام بر حق است. تقیه به معنای مخفی کردن اقدامات خود می‌باشد، به گونه‌ای که در عین ضربه زدن به دشمن کمتر ضربه بخورند.

۳۸-

(ممد حسین‌پور، *جهاد در راستای ولایت ظاهری*، صفحه‌ی ۱۳۸ و ۱۳۹)
 امام حسن (ع) نیز مانند پدر بزرگوارشان، دستور جهاد علیه معاویه را صادر کرد (وجه اشتراک). امام حسین (ع) در تبیین قیام خود و بیعت نکردن با یزید در خطبه‌ای فرمودند: «آیا نمی‌بینید که به حق عمل نمی‌شود و کسی مانع باطل نمی‌گردد؟ در این شرایط، مؤمن حق دارد که برای ملاقات خدا آماده شود و علیه باطل قیام کند...»

۳۹-

(مفهم آقاصالح، *جهاد در راستای ولایت ظاهری*، صفحه‌ی ۱۳۵)
 قرآن کریم می‌فرماید: «أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ بَزَغْنَا عَنْهُمْ آيَاتِنَا بِمَا أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ وَمَا أَنْزَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ يُرِيدُونَ أَنْ يَتَحَكَّمُوا إِلَيْ الطَّاغُوتِ وَقَدْ أُمِرُوا أَنْ يَكْفُرُوا بِهِنَّ وَيُرِيدُوا الشُّرْطَانَ أَنْ يُضِلَّهُمْ ضَلَالًا بَعِيدًا: آیا ندیدی کسانی را که گمان می‌برند به آنچه بر تو نازل شده و به آنچه پیش از تو نازل شده، ایمان دارند، در حالی که می‌خواهند حکم طاغوت را بپذیرند. با آنکه به آنان دستور داده شده که به طاغوت، کفر ورزند و شیطان می‌خواهد آنان را به گمراهی عمیق بکشاند.»

با توجه به اینکه آیه شریفه صراحتاً طاغوت و حکومت غیرخداوند را مردود اعلام می‌دارد، بیشتر ناظر بر علت اول مبارزه با حاکمان یعنی این موضوع است که رهبری و اداره جامعه از جانب خداوند به ائمه (ع) سپرده شده و لازم بود برای انجام این وظیفه به پا خیزند و در صورت وجود شرایط و امکانات، حاکمان غاصب را برکنار کنند.

۴۰-

(ممد حسین‌پور، *جهاد در راستای ولایت ظاهری*، صفحه‌ی ۱۴)
 زمان امام کاظم (ع) دوره اختناق شدید بود، اما ایشان دست از مبارزه برنداشت و آن را به‌صورت آشکار و مخفی ادامه داد. در اثر اشتباهات مسلمانان در زمان امام صادق (ع) و روی آوردن آن‌ها به بنی‌عباس و پیروز شدن بنی‌عباس بر بنی‌امیه، دوران اختناق و سخت‌گیری نسبت به علویان دوباره آغاز شد. در زمان امام رضا (ع) و با روی کار آمدن مأمون، زمینه فعالیت شیعیان بیشتر و بر تعداد علاقه‌مندان به امام افزوده شد.

دین و زندگی (۲) (شاهد «گواه»)

۴۱-

(کتاب آبی، احیای ارزش‌های راستین، صفحه‌ی ۱۲۳ کتاب درسی)
حضرت علی (ع) در مورد لازمه‌ی پیروی از قرآن می‌فرماید: «... و آن‌گاه می‌توانید پیرو قرآن باشید که فراموش کنندگان قرآن را بشناسید.»

۴۲-

(کتاب آبی، احیای ارزش‌های راستین، صفحه‌ی ۱۲۳ کتاب درسی)
حضرت علی (ع) می‌فرماید: «نزد مردم آن زمان کالایی کم‌بهارتر از قرآن نیست، وقتی که بخواهد به درستی خوانده شود و کالایی رایج‌تر و فراوان‌تر از آن نیست، آن‌گاه که بخواهند به صورت وارونه و به نفع دنیاطلبان معنایش کنند. در آن ایام در شهرها چیزی ناشناخته‌تر از معروف و خیر و شناخته شده‌تر از منکر و گناه نیست.»

۴۳-

(کتاب آبی، احیای ارزش‌های راستین، صفحه‌ی ۱۲۴ و ۱۲۶ کتاب درسی)
آشکار ساختن رهنمودهای قرآن: تعلیم و تفسیر قرآن کریم
بهره‌مند ساختن مسلمانان از معارف الهی: تبیین معارف اسلامی متناسب با نیازهای نو

۴۴-

(کتاب آبی، احیای ارزش‌های راستین، صفحه‌ی ۱۲۳ کتاب درسی)
امام علی (ع) سرنوشت جامعه‌ی اسلامی را این چنین پیش‌بینی کرده بودند: «به زودی پس از من زمانی فراخواهد رسید که در آن زمان چیزی پوشیده‌تر از حق و آشکارتر از باطل و رایج‌تر از دروغ بر خدا و پیامبرش نباشد.»

۴۵-

(کتاب آبی، جهاد در راستای ولایت ظاهری، صفحه‌ی ۱۳۵ کتاب درسی)
امامان وظیفه داشتند براساس اصل امر به معروف و نهی از منکر با حاکمان غاصب مقابله کنند و مانع زیر پا گذاشتن قوانین اسلام شوند و از حقوق مردم دفاع نمایند.

۴۶-

(کتاب آبی، جهاد در راستای ولایت ظاهری، صفحه‌ی ۱۴۳ کتاب درسی)
ما باید به عنوان یک پیرو امیرالمؤمنین و اهل بیت (ع)، به گونه‌ای زندگی کنیم که سبب بدبینی دیگران به شیعیان نشویم و بدانیم شیعه بودن تنها به اسم نیست، بلکه اسم باید با عمل صالح همراه باشد تا پیرو حقیقی آنان بشویم. حدیث امام صادق (ع) نیز در همین رابطه است: «مایهٔ زینت و زیبایی ما باشید، نه مایهٔ زشتی و عیب ما.»

۴۷-

(کتاب آبی، جهاد در راستای ولایت ظاهری، صفحه‌ی ۱۴۰ و ۱۴۲ کتاب درسی)
سرکوبی قیام توأبین: مربوط به زمان امام سجاد (ع)
مشکل شدن رفت‌وآمد معمولی به خانهٔ امام: مربوط به زمان امام جواد (ع)

۴۸-

(کتاب آبی، جهاد در راستای ولایت ظاهری، صفحه‌ی ۱۴۲ کتاب درسی)
در دورهٔ امام نهم تا امام یازدهم فعالیت وکلای و نمایندگان امامان اوج گرفت. آن‌ها افرادی بودند که از سوی امامان به عنوان وکیل و نماینده در شهرهایی که شیعیان حضور داشتند منصوب می‌شدند.

۴۹-

(کتاب آبی، جهاد در راستای ولایت ظاهری، صفحه‌ی ۱۴۰ و ۱۴۱ کتاب درسی)
به سبب اقدامات امام سجاد (ع)، بار دیگر تشیع به عنوان یک جریان بزرگ فکری و سیاسی در جامعه حضور فعال پیدا کرد و زمان معرفی اسلام اصیل در دوران امام باقر (ع) فرا رسید و در زمان امام صادق (ع)، ناخشنودی نسبت به دستگاه بنی‌امیه به اوج رسیده بود.

۵۰-

(کتاب آبی، جهاد در راستای ولایت ظاهری، صفحه‌ی ۱۳۹ کتاب درسی)
امام حسین (ع) در زمان معاویه همان روش برادر بزرگوارش را پیش گرفت و تا معاویه زنده بود (به مدت ده سال) علیه او جهاد نکرد. ولی با انتقادهای شدیدی از معاویه، مردم را آگاه می‌نمود.

زبان انگلیسی (۲)

۵۱-

(علی شکوهی)

ترجمه‌ی جمله: «الف: چای بیشتری میل دارید؟»

«ب: نه ممنونم، قبلاً چهار فنجان خورده‌ام! فکر کنم برای صبحم کافی باشد!»

نکته مهم درسی: این سؤال مربوط به کاربرد عبارات زمانی همراه با حال کامل است.

“yet” (هنوز) در آخر جمله قرار می‌گیرد (رد گزینه‌ی «۱»). “just” (همین الان، تازه) قبل

از فعل اصلی و بعد از “have” و “has” می‌آید (رد گزینه‌ی «۲»). “usually” (معمولاً) از

قیود تکرار مهم است که قبل از فعل اصلی و بعد از فعل کمکی می‌آید، اما بیشتر با زمان

حال ساده به کار می‌رود (رد گزینه‌ی «۴»).

(گرامر)

۵۲-

(پرواز مؤمنی)

ترجمه‌ی جمله: «الف: مکس در زندان است، درست‌ه؟»

«ب: بله، او از هفته‌ی قبل آنجا بوده است.»

(۱) مدت طولانی دو هفته

(۲) یک هفته هفته قبل

نکته مهم درسی: “since” که یکی از علایم شناسایی حال کامل است، به معنی «از»

است و به شروع یک زمان اشاره دارد و برخلاف “for” نمی‌تواند به طول زمان دلالت

کند.

(گرامر)

۵۳-

(میرمیسین زاهری)

ترجمه‌ی جمله: «سرگرمی مورد علاقه‌ی من خواندن قسمت سبک زندگی روزنامه است. آن

به شما ایده‌ی خوبی در مورد لباس، اثاثیه خانه و سرگرمی‌ها می‌دهد.»

(۱) سبک زندگی (۲) سالگرد

(۲) ملیت (۳) زمین، سابقه (۴) سالگرد

(پروازگان)

۵۴-

(میرمیسین زاهری)

ترجمه‌ی جمله: «الف: آقا، به خاطر ۱۰ دقیقه تأخیر متأسفم. اتوبوس را از دست دادم.»

«ب: مهم نیست، اما امیدوارم به آن عادت نکنید.»

(۱) حالت (۲) گهواره

(۲) قدرت، نیرو (۳) افسردگی (۴) عادت

(پروازگان)

۵۵-

(پرواز مؤمنی)

ترجمه‌ی جمله: «از زمانی که استخدام شد، او همیشه توانسته است اندک اندک به بالاترین

پست در این اداره صعود کند.»

(۱) جستجو کردن (۲) آرزو کردن

(۳) بالا رفتن، صعود کردن (۴) حاضر شدن

(پروازگان)

۵۶-

(میرمیسین زاهری)

(۱) مطالعه کردن

(۲) استفاده کردن

(۳) پرورش دادن

(۴) به حرکت در آوردن

(کلوز تست)

۵۷-

(میرمیسین زاهری)

(۱) احساس

(۲) شروع

(۳) معنی

(۴) بعدی

(کلوز تست)

۵۸-

(میرمیسین زاهری)

نکته مهم درسی:

در گزینه‌ی «۴» ترتیب کلمات از نظر گرامری درست است.

(کلوز تست)

۵۹-

(میرمیسین زاهری)

(۱) تاریخی

(۲) اضافی

(۳) فرهنگی

(۴) بین‌المللی

(کلوز تست)

۶۰-

(میرمیسین زاهری)

(۱) نابودی

(۲) تمرین، عمل

(۳) افسردگی

(۴) تمرین (ورزشی)

(کلوز تست)

۶۱-

(معوی ممبری)

ترجمه‌ی جمله: «متن از این حقیقت که سبک زندگی سالم ممکن است خطر سرطان را کاهش بدهد، حمایت می‌کند.»

(درک مطلب)

۶۲-

(معوی ممبری)

ترجمه‌ی جمله: «متن اطلاعات کافی را فراهم می‌کند تا به کدام‌یک از سوالات زیر پاسخ دهد؟»

«چرا مؤسسه‌های پزشکی و دولتی راهنماهای غذایی را منتشر می‌کنند؟»

(درک مطلب)

۶۳-

(معوی ممبری)

ترجمه‌ی جمله: «کدام‌یک از موارد زیر به بهترین شکل دیدگاه نویسنده نسبت به رژیم غذایی سالم را نشان می‌دهد؟»

«قابل قبول»

(درک مطلب)

۶۴-

(معوی ممبری)

ترجمه‌ی جمله: «ما از متن می‌توانیم برداشت کنیم که برای افراد سالم، رژیم غذایی سالم پیچیده نیست.»

(درک مطلب)

۶۵-

(معوی ممبری)

ترجمه‌ی جمله: «کلمه‌ی "enhance" که زیر آن خط کشیده شده از نظر معنی به "improve" نزدیکترین است.»

(درک مطلب)

۶۶-

(ممبر رییمی نصر آباری)

ترجمه‌ی جمله: «این متن اساساً درباره‌ی گیات‌الدین جمشید است که (زندگی‌اش) کاملاً وقف دانش بشر بود.»

(درک مطلب)

۶۷-

(ممبر رییمی نصر آباری)

ترجمه‌ی جمله: «بر طبق متن جمشید کاشانی برای تمام موارد زیر به‌جز تدریس یکی از نظریه‌های ریاضی خود در فرانسه مشهور بود.»

(درک مطلب)

۶۸-

(ممبر رییمی نصر آباری)

ترجمه‌ی جمله: «کدام‌یک از موارد زیر را می‌توان درباره‌ی چینی‌ها از این متن نتیجه‌گیری کرد؟»

«آنها احتمالاً اولین افرادی بودند که مقدار تقریبی عدد پی را محاسبه کردند.»

(درک مطلب)

۶۹-

(ممبر رییمی نصر آباری)

ترجمه‌ی جمله: «کدام‌یک از موارد زیر دیدگاه نویسنده را درباره‌ی دلیل مرگ ناگهانی جمشید توصیف می‌کند؟»

«ایهام، تردید»

(درک مطلب)

۷۰-

(ممبر رییمی نصر آباری)

ترجمه‌ی جمله: «کلمه‌ی "essential" «ضروری» که زیر آن خط کشیده شده از نظر معنی به "necessary" «لازم، ضروری» نزدیکترین است.»

(درک مطلب)

ریاضی و آمار (۱۶)

مبحث: توابع پلکانی و قدر مطلق

-۷۱

(اسماعیل زارع، صفحه‌ی ۳۷ تا ۳۹)

$$\left[\frac{-۷/۲}{۲}\right] = \left[-۳/۶\right] = -۴$$

-۷۲

(امیر زراندوز، صفحه‌ی ۳۷ تا ۳۹)

$$f(۲/۶) = [۲/۶] - [-۲/۶] = ۲ - (-۳) = ۵$$

$$f\left(\frac{1}{۲}\right) = f(۰/۵) = [۰/۵] - [-۰/۵] = ۰ - (-۱) = ۱$$

$$\Rightarrow f(۲/۶) + f\left(\frac{1}{۲}\right) = ۵ + ۱ = ۶$$

تذکر: می‌دانیم که اگر k عددی صحیح باشد، آن‌گاه خواهیم داشت:

$$k \leq x < k+1 \Rightarrow [x] = k$$

$$۲ < ۲/۶ < ۳ \Rightarrow [۲/۶] = ۲$$

$$-۳ < -۲/۶ < -۲ \Rightarrow [-۲/۶] = -۳$$

$$۰ < ۰/۵ < ۱ \Rightarrow [۰/۵] = ۰$$

$$-۱ < -۰/۵ < ۰ \Rightarrow [-۰/۵] = -۱$$

-۷۳

(مهمرب بیرایی، صفحه‌ی ۳۷ تا ۳۹)

ضابطه‌ی تابع $f(x) = [x]$ به صورت چند ضابطه‌ای به صورت زیر می‌باشد، که نمودار آن مطابق شکل گزینه «۳» می‌باشد.

$$f(x) = \begin{cases} \vdots \\ ۲ & , ۲ \leq x < ۳ \\ ۱ & , ۱ \leq x < ۲ \\ ۰ & , ۰ \leq x < ۱ \\ -۱ & , -۱ \leq x < ۰ \\ \vdots \end{cases}$$

-۷۴

(هاری پلاور، صفحه‌ی ۳۷ تا ۳۹)

اگر x را یک عدد طبیعی در نظر بگیریم در این صورت همواره $x \geq 1$ در نتیجه

$$۰ < \frac{1}{x} \leq ۱ \text{ می‌باشد.}$$

حال خواهیم داشت:

$$۰ < \frac{1}{x} \leq ۱ \Rightarrow -۱ \leq -\frac{1}{x} < ۰$$

$$\Rightarrow \left[-\frac{1}{x}\right] = -۱$$

-۷۵

(امیر زراندوز، صفحه‌ی ۳۵ و ۳۶)

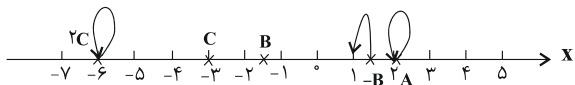
حاصل تابع $\text{sign}(x)$ در صورتی (-۱) می‌شود که ورودی تابع یا همان x عددی

منفی باشد، ولی حاصل $(k^2 + ۳)$ هیچ‌گاه منفی نمی‌شود. پس هیچ مقداری برای k

وجود ندارد که به ازای آن حاصل $\text{sign}(k^2 + ۳)$ برابر (-۱) شود.

-۷۶ (عمید زرین‌کفش، صفحه‌ی ۳۷ تا ۳۹)

با توجه به تعریف تابع جزء صحیح، هر عدد غیر صحیح روی محور به بزرگ‌ترین عدد صحیح ماقبل آن مرتبط می‌شود و هر عدد صحیح به خودش، پس داریم:

$$[A] = [۲] = ۲$$

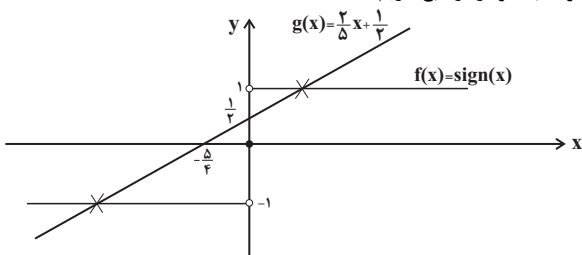
$$[-B] = ۱$$

$$[۲C] = [۲ \times (-۳)] = [-۶] = -۶$$

$$\frac{[A] + [-B]}{[۲C]} = \frac{۲ + ۱}{-۶} = \frac{۳}{-۶} = -\frac{۱}{۲}$$

-۷۷ (عمید زرین‌کفش، صفحه‌ی ۳۵ و ۳۶)

با توجه به نمودار دو تابع داریم:

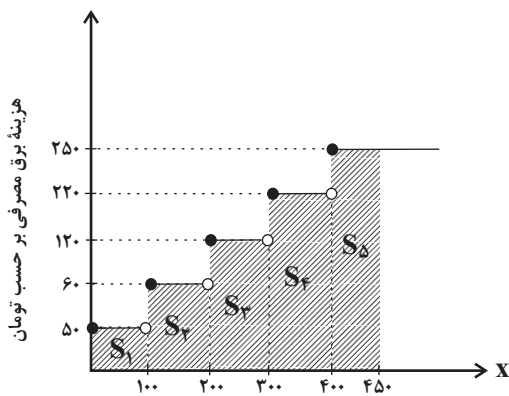

برای بدست آوردن طول نقاط تلاقی کافی است یک‌بار به جای $g(x)$ در معادله خط مقدار ۱ و یک‌بار -۱ را قرار دهیم؛ در این صورت داریم:

$$g(x) = \frac{۲}{۵}x + \frac{۱}{۲} \Rightarrow \begin{cases} \frac{۲}{۵}x + \frac{۱}{۲} = ۱ \Rightarrow \frac{۲}{۵}x = \frac{۱}{۲} \Rightarrow x = \frac{۵}{۴} \\ \frac{۲}{۵}x + \frac{۱}{۲} = -۱ \Rightarrow \frac{۲}{۵}x = -\frac{۳}{۲} \Rightarrow x = -\frac{۱۵}{۴} \end{cases}$$

-۷۸ (مهوری ملارمفانی، صفحه‌ی ۳۴ و ۳۵)

با توجه به نمودار زیر برای محاسبه‌ی هزینه‌ی ۴۵۰ کیلووات ساعت مصرف برق، کافی است سطح زیر نمودار هاشور خورده زیر را بدست آوریم.

برق مصرفی بر حسب کیلووات ساعت

$$S_1 + S_2 + S_3 + S_4 + S_5 = \text{هزینه برق مصرفی}$$

$$= ۵۰ \times ۱۰۰ + ۶۰ \times ۱۰۰ + ۱۲۰ \times ۱۰۰ + ۲۲۰ \times ۱۰۰ + ۲۵۰ \times ۵۰$$

$$= ۵۰۰۰ + ۶۰۰۰ + ۱۲۰۰۰ + ۲۲۰۰۰ + ۱۲۵۰۰ = ۵۷۵۰۰ \text{ تومان}$$

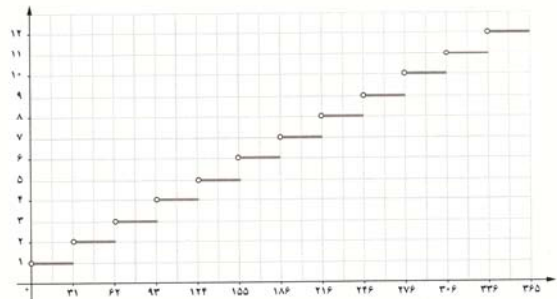

۷۹-

(همید زرین‌کفش، صفحه‌ی ۳۴ تا ۳۶)

نمودار مربوط به شماره‌ ماه‌ها برحسب شماره‌ روز به صورت زیر می‌باشد، دقت کنید که نقاط ابتدایی در هر ماه در نمودار پلکانی مربوط به آن تو خالی می‌باشد، زیرا آخرین روز ماه قبل مربوط به شماره‌ ماه قبل می‌باشد. پس نقاط انتهایی آن را تو پر در نظر می‌گیریم.

۸۰-

(امیر زراندوز، صفحه‌ی ۳۴ تا ۳۶)

تابع پلکانی تابعی چند ضابطه‌ای است که هر ضابطه آن، فقط شامل عدد باشد. پس متغیر x در هر دو ضابطه f باید حذف شود. برای این منظور، ضریب x و توان‌های آن را مساوی صفر قرار می‌دهیم:

$$m - 3 = 0 \Rightarrow m = 3, n + 2 = 0 \Rightarrow n = -2$$

$$\Rightarrow m \times n = 3 \times (-2) = -6$$

علوم و فنون ادبی (۲)

۸۱-

(مسن اصفری، تاریخ ادبیات فارسی در قرن‌های دهم و یازدهم، صفحه‌ی ۶۰)

ابیات گزینه‌های «۱» و «۲» همگی از محتشم کاشانی شاعر قرن دهم است. او در سرودن شعر مذهبی و عاشورایی زبانزد است. ابیات گزینه‌های مرتبط همگی در زمینه‌ی عاشورا سروده شده است.

۸۲-

(سعید بعفری، پایه‌های آوایی همسان (۲)، صفحه‌ی ۶۴)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: / - U - / - U - / - U -

گزینه «۲»: - - U / - - - U / - - - U / - - - U

گزینه «۴»: - - U / - - U / - - U / - - U

۸۳-

(ممتاز شریفی، پایه‌های آوایی همسان (۲)، صفحه‌ی ۶۴ و ۶۵)

بیت «الف» و «ت» دارای وزن یکسان «فعولن فعولن فعولن فعل» و بیت «ب» و «پ» دارای وزن یکسان «مفتعلن مفتعلن فاعلن» هستند. وزن بیت «ت» هم «فعلاتن فعلاتن فعلاتن» است.

۸۴-

(کاتظم کاطمی، تاریخ ادبیات فارسی در قرن‌های دهم و یازدهم، صفحه‌ی ۶۱)

ویژگی مشترک ابیات گزینه‌های «۲»، «۳» و «۴» بهره‌گیری از ضرب‌المثل یا تمثیل است.

۸۵-

(شبنم رمضانی، پایه‌های آوایی همسان (۲)، صفحه‌ی ۶۵)

چش	م	ب	پ	را	هم	ک	م	را
-	U	U	-	-	U	-	-	-
از	ت	پ	یا	می	ب	ر	سد	-
-	U	U	-	-	U	-	-	-

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»:

گه	ما	ه	را	تا	بان	ک	نم
-	-	U	-	-	-	U	-
خَر	شی	د	وَش	در	آ	س	مان
-	-	U	-	-	-	U	-

گزینه «۲»:

غم	ری	ست	تا	من	در	ط	کب
-	-	U	-	-	-	U	-
هر	رو	ز	گا	می	می	ز	نم
-	-	U	-	-	-	U	-

گزینه «۴»:

پا	یی	گ	ری	زا	نز	ز	مین
-	-	U	-	-	-	U	-
رو	حی	پ	ری	شان	در	ق	فس
-	-	U	-	-	-	U	-

۸۶-

(سعید بعفری، تاریخ ادبیات فارسی در قرن‌های دهم و یازدهم، صفحه‌ی ۶۱)

ب) بیدل دهلوی را به سبب سرودن غزل‌های خیال‌انگیز و به‌کاربردن مضمون‌های بدیع و گاه دور از ذهن می‌شناسیم.

ت) کلیم کاشانی در ابداع معانی و خیال‌های رنگین مشهور است و این ویژگی به غزل‌های او لطف ویژه‌ای بخشیده است.

ث) کلیم کاشانی با به‌کاربردن مضمون‌های ابداعی فراوان «خَلَقَ المعانی ثانی» لقب گرفت.

۸۷-

(عارف‌سادات طباطبایی نژاد، پایه‌های آوایی همسان (۲)، صفحه‌ی ۶۶)

شکل صحیح جداسازی پایه‌ی آوایی مصراع سوم بدین صورت است:

چَ فِ رس تا | د ع نایت | بَ ز مین مش | ع ل ها را

۸۸-

(اعظم نوری‌نیا، تاریخ ادبیات فارسی در قرن‌های دهم و یازدهم، صفحه‌ی ۵۸ و ۵۹)
آشنایی با تفکرات و معارف هندوان در این دوره، کم و بیش در تغییر سبک دخیل بود.

۸۹-

(اعظم نوری‌نیا، پایه‌های آوایی همسان (۲)، صفحه‌ی ۶۴)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: فعولن فعولن فعولن

گزینه «۳»: مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن

گزینه «۴»: مفاعیلن مفاعیلن فعولن

۹۰-

(مجتبی مهنائی، تاریخ ادبیات فارسی در قرن‌های دهم و یازدهم، صفحه‌ی ۶۰ و ۶۱)

رفاه اقتصادی مردم در دوره صفوی و آبادانی شهرهای ایران و رونق تجارت و کسب و کار، این امکان را برای همه مردم فراهم کرده بود که هر کس به اندازه توان خود به امور فرهنگی از جمله ادبیات بپردازد.

تاریخ (۲)

۹۱-

(بهروز یبمی، ظهور و گسترش تمدن ایرانی - اسلامی، صفحه‌ی ۹۴ و ۹۵)

در عصر سامانیان زبان و ادب فارسی اوج گرفت و رودکی پدر شعر فارسی در این دوره زندگی می‌کرد و نخستین کتاب جغرافیایی به زبان فارسی با عنوان حدودالعالم من المشرق الی المغرب در همین دوره نگارش یافت و یعقوب لیث که امیری میهن‌دوست و علاقه‌مند به فرهنگ ایرانی بود، شاعران را به سرودن شعر فارسی تشویق می‌کرد.

۹۲-

(بهروز یبمی، ایران در دوران غزنوی، سلجوقی و خوارزمشاهی، صفحه‌ی ۱۰۳)

در زمان آل‌برسلسان، جانشین طغرل، سلجوقیان در نبردی بزرگ در ملازگرد امپراتوری روم شرقی را شکست دادند و آسیای صغیر را به متصرفات خود افزودند. مهاجرت قبایل و طوایف ترک به منطقه آسیای صغیر موجب تغییر وضعیت سیاسی و فرهنگی این ناحیه شد و با پیروزی تکش خوارزمشاه بر آخرین سلطان سلجوقی، حکومت سلجوقیان منقرض شد.

۹۳-

(معضومه حسینی‌صفا، ایران در دوران غزنوی، سلجوقی و خوارزمشاهی، صفحه‌ی ۱۱۰)

پس از نظام‌الملک به دلیل تمایل تدریجی صاحبان اقطاع به استقلال، سبب جدایی مناطقی شد که زمین‌های اقطاعی در آن قرار داشتند و نهایتاً به ضعف و زوال حکومت سلجوقی کمک کرد. صرافان که وظیفه انجام معاملات پولی و تسهیل مبادله کالاها را برعهده داشتند، نقش مهمی در توسعه تجارت خارجی ایفا کردند.

۹۴-

(معضومه حسینی‌صفا، ایران در دوران غزنوی، سلجوقی و خوارزمشاهی، صفحه‌ی ۱۱۲ و ۱۱۳)
گسترش قلمرو، حکومت فراگیر، توسعه شهرنشینی، رشد اقتصادی و حمایت دولتمردان، در شکوفایی هر چه بیشتر هنر و معماری این دوره تأثیر بسزایی داشت. شیوه‌های تولید و تزئین فلزکاری عصر سلجوقی به دلیل غنای خود بعداً به سرزمین‌های غرب قلمرو اسلامی انتقال یافت و هنر سفالگری گرچه به کیفیت دوره سامانی نرسید اما با استفاده از نقوش جانوری و گیاهی توسعه یافت. مراکز مهم سفالگری عصر سامانی از شرق ایران یعنی نیشابور و سمرقند به تدریج به مناطق مرکزی مانند کاشان انتقال یافت. هنر کاشی‌کاری نیز در کنار توسعه معماری در این دوره به اوج خود رسید.

۹۵-

(ماترہ سادات شاهمرادی، ظهور و گسترش تمدن ایرانی - اسلامی، صفحه‌ی ۸۹ و ۹۰)

تشریح موارد نادرست:

(ب) تشدید جنبش‌های ضد خلافت در ایران مأمون را متوجه این نکته کرد که باید تغییری در شیوه اداره قلمرو خلافت ایجاد کند.

(پ) بخارا جزء قلمرو فرمانروایی طاهریان نبود. (طبق نقشه قلمرو فرمانروایی طاهریان صفحه ۸۹)

۹۶-

(ماترہ سادات شاهمرادی، ظهور و گسترش تمدن ایرانی - اسلامی، صفحه‌ی ۹۰ و ۹۱)

(الف) دهقانان

(ب) سادات علوی

(پ) صفاریان، علویان طبرستان، زیاریان، آل‌بویه

(ت) روادیان

۹۷-

(هژبر ریمی، ظهور و گسترش تمدن ایرانی - اسلامی، صفحه‌ی ۹۲ و ۹۳)

موفقیت‌های یعقوب لیث صفاری در سرکوب خوارج و جهاد با کفار مرزهای شرقی، موجب شد خلیفه فرمان حکومت سیستان، کابل و بلخ را برای او بفرستد.

بیشتر دوران حکومت علویان طبرستان به جنگ و کشمکش با خلیفه گذشت.

احمد از شاهان آل‌بویه بغداد را تصرف کرد اما خلافت را از بین نبرد. امیران آل‌بویه بیش از یک قرن خلافت عباسی را تحت سلطه خود داشتند و عزل و نصب خلیفه به میل آنان انجام می‌گرفت.

غلامان مردآویج پیش از اقدام او برای حمله به بغداد او را کشتند. (زیاریان)

۹۸-

(هژبر ریمی، ظهور و گسترش تمدن ایرانی - اسلامی، صفحه‌ی ۹۲)

(الف) امیران سامانی و طاهری با دشمنان خلافت مانند علویان طبرستان و خوارج در سیستان سر ستیز داشتند.

(ب) اظهار اطاعت امیران سامانی و طاهری به قدرت آنان در نظر عامه مردم مقبولیت و مشروعیت بخشید.

(ج) حاکمان طاهری و سامانی در اداره امور قلمرو خود استقلال کامل داشتند.

۹۹-

(مبینه مبنی، ایران در دوران غزنوی، سلجوقی و خوارزمشاهی، صفحه‌ی ۱۰۵)
یکی از مهم‌ترین رویدادهای تاریخ ایران، یعنی حمله چنگیزخان مغول در زمان سلطان محمدخوارزمشاه اتفاق افتاد.
سلجوقیان نیز از آغاز حکومت با به کارگیری دیوان سالارانی همچون عمیدالملک کندی و خواجه نظام‌الملک توسی، نظام اداری ایران را کامل‌تر و گسترده‌تر کردند.

۱۰۰-

(مبینه مبنی، ایران در دوران غزنوی، سلجوقی و خوارزمشاهی، صفحه‌های ۱۰۶ تا ۱۰۸ و ۱۱۱)
الف) در عصر سلجوقی، دیوان وزرات که در رأس آن وزیر قرار داشت به شکوهمندی بی‌نظیری رسید.
ب) شهر بیرونی در دوره سلجوقی بیش از ادوار پیشین گسترش یافت.
پ) پیروان مذهب اسماعیلیه مهم‌ترین مخالفان خلافت عباسی و دو حکومت غزنوی و سلجوقی بودند.
ت) آخرین نظامیه تا حمله هلاکوخان در سال ۶۵۶ ق به بغداد که به نابودی آن انجامید، فعال بود.

تاریخ (۲) (شاهد «گواه»)

۱۰۱-

(کتاب جامع، ظهور و گسترش تمدن ایرانی - اسلامی، صفحه‌ی ۹۰ و ۹۴ کتاب درسی)
تأسیس حکومت‌های ایرانی، به لحاظ سیاسی یک پیامد مشترک و مهم داشت و آن کاهش و زوال تدریجی تسلط سیاسی خلفای عباسی بر مناطق مختلف میهن ما بود و مرکز حکومت علویان شهر آمل بود.

۱۰۲-

(کتاب جامع، ظهور و گسترش تمدن ایرانی - اسلامی، صفحه‌ی ۹۰ کتاب درسی)
سلسله‌های طاهریان و سامانیان، ریشه در خاندان‌های کهن دهقانی منطقه خراسان و ماوراءالنهر داشتند.

۱۰۳-

(کتاب جامع، ظهور و گسترش تمدن ایرانی - اسلامی، صفحه‌ی ۹۰ کتاب درسی)
سلسله‌های طاهریان و سامانیان را دهقانان (دودمان‌های زمین‌داری) پایه‌گذاری کردند که از قدرت و نفوذ اقتصادی و پشتوانه اجتماعی و فرهنگی قابل ملاحظه‌ای در دیار خود برخوردار بودند. حسن بن زید، بنیانگذار حکومت علویان طبرستان به‌شمار می‌رفت.

۱۰۴-

(کتاب جامع، ظهور و گسترش تمدن ایرانی - اسلامی، صفحه‌ی ۹۰ و ۹۱ کتاب درسی)
یعقوب لیث صفاری از میان مردم عادی برخاست و قدرت را به دست گرفت و نسب بیشتر بنیان‌گذاران سلسله‌های مسلمان ایرانی از جمله طاهریان، سامانیان، صفاریان، آل بویه و زیاریان را به یکی از شاهان و سرداران ساسانی از قبیل خسرو انوشیروان، خسرو پرویز و بهرام چوبین و یا پهلوانان اساطیری مانند رستم رسانده‌اند.

۱۰۵-

(کتاب جامع، ظهور و گسترش تمدن ایرانی - اسلامی، صفحه‌ی ۹۵ کتاب درسی)
بدون شک، سلسله‌های ایرانی به‌ویژه سامانیان و آل بویه سهم بسزایی در رونق و شکوفایی علمی و فرهنگی عصر خود داشتند.

۱۰۶-

(کتاب جامع، ایران در دوران غزنوی، سلجوقی و خوارزمشاهی، صفحه‌ی ۱۰۱ کتاب درسی)
از اواخر قرن چهارم تا زمان حمله مغول سه سلسله غزنویان، سلجوقیان و خوارزمشاهیان بر بخش‌هایی و گاه بر سراسر ایران حکومت می‌کردند.

۱۰۷-

(کتاب جامع، ایران در دوران غزنوی، سلجوقی و خوارزمشاهی، صفحه‌ی ۱۰۳ کتاب درسی)
غزها دسته‌ای از طوایف ترک بودند که در زمان سلطان سنجر قوت گرفتند و با شکست سنجر و اسارت او، خراسان را برای مدتی تصرف و غارت کردند.
تکته: گزینه‌های «۱، ۲ و ۳» درباره اقوام قراختائی است.

۱۰۸-

(کتاب جامع، ایران در دوران غزنوی، سلجوقی و خوارزمشاهی، صفحه‌ی ۱۱۲ کتاب درسی)
مسجد جمعه اصفهان که اولین مسجد چهار ایوانی در ایران است الگویی برای معماران مساجد در ادوار بعدی شد.

۱۰۹-

(کتاب جامع، ایران در دوران غزنوی، سلجوقی و خوارزمشاهی، صفحه‌ی ۱۰۵ و ۱۰۶ کتاب درسی)
امیران و نظامیان سلجوقی برای اداره کشور به سنت‌های قبیله‌ای خود وفادار بودند. این چالش مداوم، منجر به تقابل دو نیروی مخالف شد که در تاریخ ایران به نام تقابل اهل قلم (دیوان سالاران) و اهل شمشیر (نظامیان) معروف است.

۱۱۰-

(کتاب جامع، ایران در دوران غزنوی، سلجوقی و خوارزمشاهی، صفحه‌ی ۱۰۷ کتاب درسی)
دیوان انشا در ایران وظیفه داشت احکام و نامه‌های حکومتی را نگارش، تنظیم، ثبت، دریافت و ارسال کند و عده زیادی دبیر در این دیوان مشغول کار بودند.

مغرافیا (۲)

۱۱۱-

(بهرروز یعنی، نواحی اقتصادی (کشاورزی و صنعت)، صفحه‌ی ۹۵)
نواحی صنعتی ایالات متحده آمریکا بیشتر در شمال شرق و از کوه‌های آپالاش تا دریاچه‌های پنج‌گانه گسترده شده‌اند و شمال ایتالیا از نواحی صنعتی مهم در جهان است و ژاپن از مهم‌ترین کشورهای صنعتی شرق، جنوب و جنوب شرقی آسیا محسوب می‌گردد و جمهوری‌های چک و لهستان در اروپای شرقی، نواحی صنعتی مهم این بخش هستند.

۱۱۲-

(بهرروز یعنی، نواحی اقتصادی (کشاورزی و صنعت)، صفحه‌ی ۹۶)
شهر علمی تسوکوبا در ژاپن از مهم‌ترین مراکز علمی و فناوری جهان است و صنایع «های‌تک» به‌طور عمده با میکروالکترونیک‌ها و ریزپردازنده‌ها سر و کار دارند و پیشرفت آن‌ها بر مبنای نوآوری و رقابت است و پارک‌های علمی و فناوری معمولاً در نزدیکی قطب‌های صنعتی ایجاد می‌شوند و از تحقیقات دانشگاهی استفاده می‌کنند.

۱۱۳-

(ماترہ‌سارات شاهمرداری، نواحی اقتصادی (کشاورزی و صنعت)، صفحه‌ی ۸۴)

- الف) تجاری
- ب) معیشتی
- پ) تجاری
- ت) معیشتی

۱۱۴-

(ماترہ‌سارات شاهمرداری، نواحی اقتصادی (کشاورزی و صنعت)، صفحه‌ی ۸۳ و ۸۴)

الف) بخشی از فعالیت‌های اقتصادی که فراهم کننده خدمات مربوط به جمع‌آوری و پردازش اطلاعات و فناوری‌های اطلاعاتی و ارتباطی (ICT) و پژوهش و تحقیق و توسعه است مربوط به فعالیت‌های نوع چهارم است.
ب) خرید و فروش، تجارت و مانند آن جزء فعالیت‌های نوع سوم (خدمات) محسوب می‌شوند.
ج) از دهه ۱۹۸۰ میلادی یک بخش دیگر به بخش‌های قبلی افزوده شد و فعالیت‌های نوع چهارم، نام گرفت. به عبارت دیگر، امروزه فعالیت‌ها را به چهار گروه یا بخش تقسیم می‌کنند.

۱۱۵-

(معضومه حسینی صفا، نواحی اقتصادی (تجارت و اقتصاد جهانی)، صفحه‌های ۱۰۱، ۱۰۲ و ۱۰۳)

برای آن که به وضعیت نابرابر نواحی در اقتصاد جهانی امروز پی ببریم، باید به پیشینه تعامل و روابط اقتصادی در جهان توجه کنیم.
برخی از کشورهای صادرکننده نفت و گاز برای دفاع از منافع خود و جلوگیری از آسیب‌پذیری ناشی از کاهش قیمت نفت در بازار جهانی، با یکدیگر متحد شده و سازمان «اوپک» را به وجود آورده‌اند.
کشورهای سرمایه‌داری و در رأس آن‌ها آمریکا برای بهره‌برداری از منابع سرزمین‌های دیگر و همچنین جلوگیری از گسترش کمونیسم، وارد مرحله تازه‌ای شدند و آن مرحله صدور سرمایه بود.

۱۱۶-

(معضومه حسینی صفا، نواحی اقتصادی (تجارت و اقتصاد جهانی)، صفحه‌ی ۱۰۲ و ۱۰۳)

شرکت توپوتا که در ژاپن واقع شده است، یک شرکت چند ملیتی است و بانک‌ها و صنایع این کشور در هفتاد سال اخیر به همراه بانک‌ها و صنایع ایالات متحده آمریکا و اروپای غربی به شکل قابل توجهی در دیگر مناطق جهان، سرمایه‌گذاری کرده‌اند.
کشورهایی که اقتصاد آن‌ها مبتنی بر تولید و صدور مواد اولیه و انواع کالاهای کارخانه‌ای و صنعتی می‌باشد، براساس نوع غالب مبادلات اقتصادی (مبادلات تجاری جهانی) به دو گروه اصلی تقسیم شده‌اند.

۱۱۷-

(هژبر رهیمی، نواحی اقتصادی (کشاورزی و صنعت)، صفحه‌ی ۹۱)

الف) نارنگی از مرکبات است و جزء محصولات پلانتیشن محسوب نمی‌شود.
ب) آمریکای شمالی در مجاورت استوا نیست.
ج) برخی از تاجران ثروتمند، مزارع پلانتیشن را در جنوب ایالات متحده احداث کردند.

۱۱۸-

(هژبر رهیمی، نواحی اقتصادی (کشاورزی و صنعت)، صفحه‌ی ۹۲)

پ) امروزه صاحبان اغلب مزارع تک محصولی تخصصی (پلانتیشن‌ها) شرکت‌های بزرگ به‌ویژه شرکت‌های چند ملیتی هستند.

۱۱۹-

تشریح گزینه‌های نادرست:

(مبینه مهبی، توکیبی، صفحه‌های ۸۷، ۹۸ و ۱۰۰)

گزینه‌ی «۱»: تجارت، خرید و فروش کالاها و خدماتی است که نیازها یا خواسته‌های ما را برآورده می‌کنند.
گزینه‌ی «۲»: منظور از اقتصاد جهانی، تجارت بین‌المللی کالاها و خدمات است که بر مبنای ارزش یک پول معین صورت می‌گیرد.
گزینه‌ی «۴»: کشاورزی که معمولاً در کنار مزارع، کارخانه‌هایی برای تبدیل، بسته‌بندی و توزیع محصولات در بازارهای مصرف پدید می‌آید که در اصطلاح به آن‌ها «کشت و صنعت» می‌گویند.

۱۲۰-

(مبینه مهبی، نواحی اقتصادی (کشاورزی و صنعت)، صفحه‌ی ۸۷ و ۸۸)

الف) در کشورهای آسیایی و افریقایی بخش عمده غذای مردم را غلات تشکیل می‌دهد.
ب) بیشتر برنج دنیا در قاره آسیا، به‌ویژه آسیای شرقی و جنوب شرقی کشت می‌شود.
پ) از دهه ۱۹۷۰ میلادی با انقلاب سبز، و به کار بردن روش‌های علمی، بذره‌های اصلاح شده، کود و آفت‌کش‌های شیمیایی و ماشین‌آلات، برخی کشورها موفق شدند تولید کشاورزی خود را به چند برابر افزایش دهند.

جامعه‌شناسی (۲)

۱۲۱-

(الهام میرزائی، جهان دو قطبی، صفحه‌ی ۷۴)

لیبرالیسم اولیه، بیشتر رویکرد فردی و اقتصادی داشت و به حمایت و دستگیری از فقرا قائل نبود، روابط اجتماعی ارباب - رعیتی را در هم ریخت. کشاورزان را از بردگی رها کرد و به آن‌ها اجازه داد تا مهاجرت کنند و درباره شیوه زندگی خود تصمیم بگیرند، موانع پیشین مانند غیرقابل فروش بودن زمین را از پیش پای صاحبان ثروت برداشت، کشاورزان را به کارگرانی تبدیل کرد که سرمایه وجود خود را به صاحبان ثروت و صنعت می‌فروختند.

۱۲۲-

(الهام میرزائی، جهان دو قطبی، صفحه‌های ۷۴ و ۷۵)

تشریح عبارت‌های نادرست:

پ) نظریه پردازان لیبرال کمک به مستمندان را بهبود می‌دانستند.

۱۲۳-

(بهرروز یببی، جنگ‌ها و تقابلهای جهانی، صفحه‌ی ۸۲)

اگوست کنت، جامعه‌شناس فرانسوی، معتقد بود که فاتحان در گذشته تاریخ با غنایم جنگی بر ثروت خود می‌افزودند ولی با رشد علم تجربی و صنعت، ثروت از طریق غلبه بر طبیعت به دست می‌آید. از دیدگاه او، جنگ در فرهنگ و جامعه جدید غربی، امری ذاتی نیست بلکه امری عارضی و تحمیلی است و در جنگ جهانی اول، برای نخستین بار از سلاح‌های شیمیایی و در جنگ جهانی دوم برای اولین بار از بمب اتم استفاده شد.

۱۲۴-

(سوقیا فرنی، جنگ‌ها و تقابلهای جهانی، صفحه‌ی ۸۶ و ۸۷)

الف) مفاهیم شمال و جنوب عمدتاً بعد از جنگ جهانی دوم به کار گرفته شد.
ب) منظور از جهان دوم، کشورهایی است که در کانون بلوک شرق قرار داشتند.
ج) دو اصطلاح استعمارگر و استعمارزده را کسانی به کار می‌برند که چالش و نزاع بین کشورهای غنی و فقیر را به ابعاد اقتصادی آن محدود نمی‌کنند و به ابعاد فرهنگی آن نیز توجه دارند.
د) تقابل شمال و جنوب، تقابلی جهانی است که اگر فعال شود، بسیاری از چالش‌های درونی کشورهای غربی، دیگر بار فعال خواهند شد.

۱۲۵-

(سوفیا فرشی، جنگ‌ها و تقابل‌های جهانی، صفحه‌ی ۸۶ و ۸۷)
اصطلاح توسعه‌یافته و در حال توسعه به این نکته اشاره دارد که کشورهای توسعه یافته، الگوی کشورهای دیگرند و سایر کشورها باید مسیر آن‌ها را ادامه دهند و اصطلاح مرکز و پیرامون بر پایه‌ی این باور است که جوامع غربی مشکلات حاد درونی‌شان را از طریق بهره‌کشی به بیرون از مرزهای خود انتقال می‌دهند.

۱۲۶-

(معمومه حسینی‌صفا، جهان دو قطبی، صفحه‌ی ۷۳)
اگر جهان غرب با حل کردن چالش‌های پیشین، نیازهای مادی و معنوی آدمیان را برطرف می‌کرد، با چالش‌های بنیادین جدید مواجه نمی‌شد. چالش‌های ذاتی ریشه در عقاید و ارزش‌های درونی جهان اجتماعی دارند و چالش‌های عارضی در اثر عوامل خارجی پدید می‌آیند. چالش‌های جدید در بسیاری از موارد چندین صورت دارند.

۱۲۷-

(معمومه حسینی‌صفا، جهان دو قطبی، صفحه‌ی ۷۶)
لیبرالیسم اولیه با تکیه بر شعار آزادی و به ویژه آزادی اقتصادی، راه استثمار را برای صاحبان ثروت باز کرد و عدالت را نادیده گرفت. بدین ترتیب، نخستین چالش که چالش فقر و غناست که در کشورهای غربی شکل گرفت.

۱۲۸-

(پهروز ریعی، جنگ‌ها و تقابل‌های جهانی، صفحه‌ی ۸۳ و ۸۴)
پس از جنگ جهانی دوم، بلوک شرق و غرب هر یک بخشی از جهان را زیر نفوذ خود قرار دادند و تا زمان فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی، جنگ سرد بین این دو بلوک، به همراه جنگ گرم بین مناطق پیرامونی این دو ادامه یافت و نظریه‌ی جنگ تمدن‌ها توسط هانتینگتون مطرح شد. از نظر او در مرحله‌ی آخر، رقابت‌ها و درگیری‌ها بین فرهنگ‌ها و تمدن‌های بزرگ (نه بین دولت - ملت‌ها) به وقوع خواهد پیوست و در این میان فرهنگ اسلامی بزرگ‌ترین تهدید برای غرب است.

۱۲۹-

(ماتره‌سارات شاهمراری، جهان دو قطبی، صفحه‌ی ۷۸)
تشریح موارد نادرست:
ب) سقوط داس و چکش نماد نظام کمونیستی است.
ت) در کشورهای سوسیالیستی طبقه‌ی جدیدی براساس قدرت شکل گرفت و جوامع سوسیالیستی را با مشکل روبه‌رو کرد.
ث) جوامع سوسیالیستی با انتقاد از لیبرالیسم اولیه، عدالت اجتماعی و توزیع مناسب ثروت را شعار خود قرار می‌دادند.

۱۳۰-

(ماتره‌سارات شاهمراری، جهان دو قطبی، صفحه‌ی ۷۸ و ۷۹)
تشریح عبارات نادرست:
۱) بلوک شرق و غرب با دو اقتصاد و سیاست متفاوت جهان را به دو قطب اصلی تقسیم کرده بودند.
۲) مارکسیست‌ها مخالف نظام سرمایه‌داری بودند. و چالش بلوک شرق و غرب از نوع چالش‌هایی بود که درون یک فرهنگ و تمدن پدید می‌آید.
۴) حزب کمونیست شوروی با انقلاب سال ۱۹۱۷ م توانست قدرت را در روسیه به دست گیرد.

فلسفه

۱۳۱-

(فاطمه شومیری، امکان شناخت، صفحه‌ی ۴۲ و ۴۳)
معنا و مفهوم معرفت، چنان روشن است که نیازی به تعریف ندارد و اگر ابهامی از جهت کلمه و لغت باشد، حداکثر با معادل آن ابهام رفع می‌شود.

۱۳۲-

(فاطمه شومیری، امکان شناخت، صفحه‌ی ۴۱)
شناخت ما از جهان، امری است که به تدریج حاصل می‌شود و ما گام به گام با پدیده‌های جهان آشنا می‌شویم. ما از طریق شناخت پدیده‌های پیرامون خود با پدیده‌ها ارتباط برقرار کرده و از آن‌ها استفاده می‌نماییم. شناخت ما در مجموع محدود است و حقایق فراوانی در عالم هست و ما آن‌ها را نمی‌شناسیم. گاهی متوجه می‌شویم بعضی از چیزهایی که فکر می‌کردیم آن‌ها را می‌دانیم، درست نبوده و در مورد آن‌ها دچار خطا شده‌ایم.

۱۳۳-

(فاطمه شومیری، امکان شناخت، صفحه‌ی ۴۲ و ۴۳)
ما می‌دانیم که حقایق بسیاری هست که ما نمی‌شناسیم. هم‌چنین ممکن است در توانایی خود برای شناخت برخی امور شک کنیم، اما این شک، غیر از شک در امکان اصل شناخت است.

۱۳۴-

(هژبر ریعی، ابزارهای شناخت، صفحه‌ی ۴۷ و ۴۸)
شناختی که با همکاری عقل و حس به دست می‌آید، شناخت تجربی نام دارد.

۱۳۵-

(هژبر ریعی، ابزارهای شناخت، صفحه‌ی ۴۷ و ۴۹)
تشریح موارد نادرست:
- معرفت شهودی است که از طریق تقویت ایمان و تعالی بخشیدن به نفس و تهذیب آن و کمال طلبی همراه با عبادات خالصانه، به تدریج و گام به گام حاصل می‌شود.
- معرفت شهودی، شناختی بی‌واسطه است یعنی بدون استفاده از آزمایش و تجربه و بدون استدلال عقلی حاصل می‌شود.

۱۳۶-

(ماتره‌سارات شاهمراری، ابزارهای شناخت، صفحه‌ی ۵۰ و ۵۱)
تشریح موارد نادرست:
الف) عقل می‌تواند با تدبیر در کتاب الهی با برخی از حقایق جهان آشنا شود، نه همه‌ی آن.
ب) شهود عارفانه، مشاهده‌ی قلبی خود عارف است و آن معرفت وحیانی است که از جانب خدا نازل شده است.

۱۳۷-

(کوثر دستورانی، امکان شناخت، صفحه‌ی ۴۳ و ۴۴)
تشریح گزینه‌های نادرست:
گزینه «۱ و ۲»: افزایش پیوسته علم، نشانه‌ی توانایی بشر در شناخت اشیای پیرامونی است.
گزینه «۳»: بشر به طور طبیعی به امکان شناخت خود و پدیده‌های دیگر باور داشته و وجود اشتباه را به معنای ناتوانی بشر در کسب معرفت تلقی نمی‌کرده است.

۱۳۸-

(کوثر دستورانی، ابزارهای شناخت، صفحه‌ی ۴۶)
تشریح گزینه‌های نادرست:
گزینه «۱»: گرچه گاهی در شناخت حسی خطا رخ می‌دهد، اما این شناخت به قدری برای ما معتبر است که بر پایه‌ی آن در طبیعت زندگی می‌کنیم.
گزینه «۲»: یکی از نشانه‌های ارزش و اعتبار شناخت حسی، توانایی ما در شناخت تفاوت‌ها و تمایزهای اشیا است.
گزینه «۳»: شناخت‌های حسی متفاوت از اشیا، این امکان را به انسان می‌دهد که به کمک عقل خود از اشیای متفاوت استفاده‌های مختلف کند.

۱۳۹-

(ماتره‌سارات شاهمراری، توجیهی، صفحه‌ی ۴۰ و ۴۹)
قلب انسان حقیقت را چنان درمی‌یابد که گویی آن را با چشم می‌بیند، امور محسوس، اموری هستند که با حواس قابل درک هستند و همه‌ی پدیده‌های جهان مادی را دربرمی‌گیرند.

۱۴۰-

(مانتره‌سازات شاهمرادی، ابزارهای شناخت، صفحه‌ی ۴۷ تا ۵۰)

شناخت شهودی شناختی است که به تدریج و گام به گام حاصل می‌شود، عقل‌قادر است بدون استفاده از یافته‌های تجربی و صرفاً با تأمل، به حقایق برسد و دانش‌هایی را پایه‌گذاری کند، به این قبیل دانش‌ها «شناخت عقلی» می‌گوییم، خداوند از طریق وحی و به واسطه پیامبران، معرفتی در اختیار بشر قرار می‌دهد که به آن «معرفت وحیانی» می‌گویند. انسان با کمک عقل خود می‌تواند حقایق مربوط به امور محسوس یا غیر محسوس را درک کند.

روان‌شناسی

مبحث: تفکر (۱) حل مسئله

۱۴۱-

(سوقیا فرغی، صفحه‌ی ۱۱۸ و ۱۱۹)

با توجه به چهار شاخص: شناسایی موقعیت اولیه، فهرست اقدامات یا راهبردهای در دسترس، تعریف دقیق هدف و امکان تضمین دستیابی یا عدم دستیابی به هدف، می‌توان مسئله‌ها را به دو گروه «خوب تعریف شده» و «بد تعریف شده» تقسیم نمود.

۱۴۲-

(سوقیا فرغی، صفحه‌ی ۱۱۴ و ۱۱۵)

برخورداری از حافظه قوی لزوماً به معنی داشتن تفکر قوی نیست.

۱۴۳-

(سوقیا فرغی، صفحه‌ی ۱۱۶)

الف) مشخص بودن موقعیت فعلی کمک می‌کند تا موانع احتمالی را به خوبی بشناسید و راه‌حل‌های بهتری ارائه دهید.
ب) وقتی هدف روشن نباشد، درک از مسئله ناقص خواهد بود.
ج) عدم شناسایی دقیق توانمندی‌ها باعث استفاده از راه‌حل‌های غیرمنطقی می‌شود.

۱۴۴-

(الهام میرزائی، صفحه‌ی ۱۱۸ و ۱۱۹)

در مورد (الف) و (ت) موقعیت اولیه و اقدامات احتمالی آن مشخص است و قوانین کاملاً استاندارد هم وجود دارد. هدف در آن‌ها مشخص است و می‌دانیم اگر مراحل را به درستی طی کنیم، به هدف موردنظر می‌رسیم.
در مورد (ب) و (پ) اقدامات مشخص و استانداردند نداریم و نمی‌دانیم آیا با استفاده از اقدامات به هدف موردنظر می‌رسیم یا خیر و این مسائل از آنجایی که عوامل متعددی دارند، به راحتی قابل تعریف نیستند.

۱۴۵-

(الهام میرزائی، صفحه‌ی ۱۱۹ تا ۱۲۱)

تشریح عبارت‌های نادرست:

ب) ارزیابی باعث می‌شود تا ملاک روشنی برای فهم موقعیت داشته باشیم.
پ) اثر تجربه گذشته همیشه آسان کردن راه‌حل نیست.

۱۴۶-

(معضومه حسینی صفاء، صفحه‌ی ۱۳۰ و ۱۳۱)

الف) هر قدر شهروندان جامعه از مهارت‌های حل مسئله آگاه باشند، احتمال استفاده از روش‌های تهاجمی و پرخاشگری کمتر خواهد بود.
ب) ناکامی باعث پرخاشگری می‌شود.
ج) ناتوانی در حل مسئله، فرد را از رسیدن به هدف موردنظر باز می‌دارد.
د) افرادی که مدام در حالت فشار روانی قرار دارند، روش‌های کارآمد حل مسئله را نمی‌دانند.

۱۴۷-

(هژبر ریمی، صفحه‌ی ۱۲۵ و ۱۲۶)

روش تحلیلی مبتنی بر محاسبات ذهنی، قواعد منطقی و نیازسنجی واقعی است و به همین دلیل به آن روش تحلیلی می‌گویند روش علی و مرتضی از این نوع است.
روش اکتشافی تابع نظر و احساس شخصی و بدون دلیل منطقی می‌باشد. روش محمد و مصطفی از این نوع است.

۱۴۸-

(معضومه حسینی صفاء، صفحه‌ی ۱۲۶)

با توجه به روش کاهش تفاوت وضعیت موجود با وضعیت مطلوب، در هر موقعیت مسئله با دو حالت وجود مسئله (وضعیت موجود) و حالت دسترسی به راه‌حل (وضعیت مطلوب) مواجه هستیم. در این روش حل‌کننده مسئله تلاش می‌کند فاصله این دو وضعیت را کاهش دهد.

۱۴۹-

(معضومه حسینی صفاء، صفحه‌ی ۱۲۸)

این داستان اشاره به مراحل روش بارش مغزی می‌کند به طوری که در اولین مرحله آن، مسئله تعریف می‌شود، در دومین مرحله سعی می‌شود راه‌حل‌های مختلف ارائه شود؛ سپس در مرحله سه، معیارهایی برای داوری درباره هر راه‌حل ارائه می‌شود و در مرحله چهارم، با استفاده از این معیارها بهترین راه‌حل ارائه می‌شود.
در این داستان درخواست آقای احمدی از دانش‌آموزان و ارائه دادن راه‌حل‌های مختلف از جانب دانش‌آموزان مربوط به مرحله دوم است و پذیرش راه‌حل محمد به‌عنوان بهترین راه‌حل اشاره به مرحله چهارم دارد.
از آن‌جا که ملاک و معیار آقای احمدی برای انتخاب راه‌حل محمد ذکر نشده لذا مرحله سوم در این داستان بیان نشده است.

۱۵۰-

(هژبر ریمی، صفحه‌های ۱۲۰، ۱۲۲ و ۱۲۴)

الف) هر چند استفاده از روش‌های تحلیلی برای حل مسئله از قواعد مشخص تبعیت می‌کند و ما را در دستیابی به نتیجه کمک می‌کند، اما در بسیاری موارد زمان بر است.
ب) راه‌حل خروج از بن‌بست، تغییر نگاه فرد و تغییر بازنمایی آن مسئله است.
ج) به روش‌های حل مسئله که بدون دلیل منطقی و مبتنی بر احساس و نظر شخصی باشد روش‌های اکتشافی می‌گویند و اجرای آن دستیابی بر راه‌حل مسئله را تضمین نمی‌کند.